

IRINA PAVELEȚ

Deplasările realizate de serviciul cercetare evidență din cadrul INMI, în perioada 2006-2007, în comuna Măneciu, județul Prahova, la numai doi ani de la actualizarea inventarului monumentelor istorice cuprinse în LMI 2004, au condus la evidențierea unor probleme legate mai ales de efectele intervențiilor neavizate asupra monumentelor istorice.

Deplasările au fost realizate în colaborare cu DJCCPCN Prahova, prin reprezentantul său, dna exp. arh. Liana Dobrinescu.

Scopul acestor deplasări a fost acela de a verifica și actualiza Lista monumentelor istorice 2004, punând accent pe monitorizarea monumentelor istorice de arhitectură.

Suportul cartografic și fotografic al acțiunii s-a constituit din planuri cadastrale ale satelor cu localizarea monumentelor istorice și respectiv, fotografiile anterioare aflate în baza de date a DJCCPCN Prahova și a INMI.

S-au executat fotografiile la toate monumentele istorice și la amplasamentele monumentelor dispărute din localitate. De asemenea s-au verificat adresele imobilelor și s-a constatat faptul că nu au suferit modificări între 2004 și 2007.

SAT CHEIA

La Ansamblul Mănăstirea Cheia (1770, ref. 1782, 1835-1839), nr. 60, monument de arhitectură, grupa A, cod PH-II-a-A-16412, încă din toamna anului 2005 s-a constatat faptul că întregul ansamblu mănăstiresc se afla într-o stare generală rea de conservare.

La chiliile mănăstirii, s-au desfășurat lucrări care au afectat valoarea arhitecturală a întregului ansamblu.

La chiliile situate pe latura de nord, cod PH-II-m-A-16412.05, vechile chilii ale mănăstirii, s-au realizat lucrări de reamenajare care au afectat profund monumentul istoric. (Fig. 1)

Aceste lucrări de re compartimentare interioară, realizate în vederea amenajării de chilii individuale, nu au respectat planimetria originală. Au fost întrebuințate materiale de construcție (pereți din cărămidă și bca) diferite de cele inițiale (pereți cu structură din lemn). (Fig. 2-4)

Fațadele au fost foarte grav afectate, pe latura de sud a acestor chilii, deschizându-se goluri pentru uși și ferestre, ignorându-

Fig. 1 Mănăstirea Cheia
Paraclisul și chiliile de pe latura de nord a incintei. 1963

Fig. 2-4 Mănăstirea Cheia. Intervenția la chilia de pe latura de nord, 2006-2007

se altermanța de plin-gol specifică fațadei originare, iar pe cea de nord au fost închise golurile în vederea micșorării ferestrelor.

La amenajarea acestor chilii se lucrează în continuare. Recent, pardoseala din scânduri din lemn de brad a prispelor chililor a fost înlocuită cu una din gresie.

La Biserica „Sf. Treime” (cod PH-II-m-A-16412.01) s-au executat de asemenea lucrări schimbându-se învelitoarea din tablă zincată cu tablă de aramă.

În ceea ce privește acoperișul turlelor situate pe pronaos a fost mutilată forma elegantă, originară. (Fig. 5-6) Au dispărut unele elemente componente ale turlei și anume gurile care făceau legătura între șarpanta turlei și bulbul crucii. Acesta a fost simplificat, după intervenție, conferindu-i-se o formă rudimentară. De asemenea a dispărut și decorația de pe tamburul turlei. În prezent și pazile originare din tablă de la acoperișul turlelor sunt simplificate și au fost înlocuite cu elemente nepotrivite, imaginea turlelor fiind mult afectată.

Intervențiile de la turla mare au produs de asemenea modificări semnificative. Astfel, gulerul de la acoperișul originar al turlei, având elemente cu fațete curbe, a fost mutilat astfel încât, în prezent, acesta are aspect de trunchi de piramidă, o formă volumetrică nepotrivită.

Totodată în locul bulbului originar a fost plasat un tip de bulb inadecvat contextului volumetric, conducând astfel la schimbarea formei originare a părții superioare a acoperișului

Fig. 5-6 Mănăstirea Cheia. Biserica „Sf. Treime”, 2000 și 2007

turlei. Prin această modificare a fost înlocuită o piesă originală, care oferea zveltețe turlei mari, cu un element străin de ansamblu. În cursul anului 2007, a fost schimbată și înveltoarea acoperșului pridvorului, ocazie cu care bulbul original situat pe coamă au fost și ei înlocuiți.

La lamboul turlelor s-a înlocuit învelșul din tablă cu un finisaj de lencuială, fără relief, care a scos din scară volumul bisenici și a conferit imaginea unor cilindri confecționați din hârtie. (Fig. 6)

În condițiile deteriorării învelșului de tablă, în urma producerii de infiltrații de apă, a fost afectată pictura astfel încât, în naos, fresca reprezentând Pantocratorul s-a desprins în întregime, iar în pronaos, s-au desprins fragmente din fresca turlelor. (Fig. 7)

SAT MĂNĂȘTIREA SUZANA

La Ansamblul Mănăstirea Suzana (1740, ref. 1840, 1860-1962), nr. 1-24, cod PH-II-a-A-16533, monument de arhitectură, grupa A, înveltoarea din șindilă a chililor din incinta mănăstirii a fost înlocuită cu una din tablă. (Fig. 8)

În satele Gheaba, Măneciu Ungureni și Măneciu Pământeni situația monumentelor de arhitectură s-a modificat față de cea înregistrată în iulie 2004, când a fost realizată verificarea LMI.

SAT MĂNECIU PĂMÂNTENI

Casa Ion Popescu (sf. sec. XIX – Înc. sec. XX), nr. 216, cod PH-II-m-B-16535, se află într-o stare de conservare foarte bună, proiectul de extindere avizat din anul 2004 a fost executat în anul 2005-2006. (Fig. 9)

Casa Gheorghe Angelescu (sf. sec. XIX), nr. 172, cod PH-II-m-B-16534, este locuită temporar și se află într-o stare medie de conservare.

Fig. 7 Mănăstirea Cheia
Biserica „St. Treime”. Pictură prdnor 2007

Fig. 8 Mănăstirea Suzana
Chilile de pe latura de nord 2006

Fig. 9 Măneciu Pământeni, nr. 216

SAT MĂNECIU UNGURENI

Fig. 10. Măneciu Ungureni, str. Costești nr. 307.
Casa Maria Ionescu. 2006

Casa Maria Ionescu (inc. sec. XX), str. Costești nr. 307, cod PH-II-m-B-16536, este locuință temporară și se află în stare bună de conservare. (Fig. 10)

Casa Ioana Badea (sf. sec. XIX – inc. sec. XX), str. Tabla Buji nr. 15, cod PH-II-m-B-16537. Fără proiect avizat de DJOCPCN Prahova, s-a intervenit la finisajele exterioare modificându-se plastica arhitecturală a fațadei principale (plăci de lemn aplicate pe fațada înălțăturii și tavani din gips carton) alterându-se valoarea arhitecturală a monumentului istoric. (Fig. 11. 2004 și 2006)

Casa Neonila Pisu (sf. sec. XIX – inc. sec. XX), str. Tabla Buji nr. 269, cod PH-II-m-B-16538, a fost extinsă și mult transformată încă din anul 2004. În prezent casa mai păstrează foarte puține elemente de arhitectură originară (planimele, finisaje). (Fig. 12)

SAT GHEABA

Casa Gheorghe Neagu (inc. sec. XX), nr. 201, cod PH-II-m-B-16495 - conform notei de constatare nr. 102/70021.06.2004, casa a fost demolată încă din anul 1993, iar pe locul ei a fost ridicată o construcție nouă. Actuala construcție mai păstrează numai beciurile casei vechi.

Casa Sevesta Murteanu (inc. sec. XX), nr. 363, cod PH-II-m-B-16496 - conform notei de constatare nr. 100/70021.06.2004, încă din anul 1995, casa se afla în stare de colaps, iar ulterior, nefiind locuită s-a degradat continuu. Din anul 2003, se mai păstrează numai fundațiile casei vechi.

Casa Ion Băciu (sf. sec. XIX – inc. sec. XX), nr. 605, cod PH-II-m-B-16497, este nelocuită și se află într-o stare avansată de degradare. (Fig. 13)

Casa Eliena Cârstocea (sf. sec. XIX – inc. sec. XX), nr. 654, cod PH-II-m-B-16498, în anul 2004 se afla în stare de colaps. Ulterior, în intervalul noiembrie 2004-2006, casa a fost

Fig. 11. Măneciu Ungureni, str. Tabla Buji nr. 15. Casa Ioana Badea. 2004 și 2006

Fig. 12 Măneciu Ungureni, str. Tabla Buții nr. 269. Casa Neonila Pisu. 2006

Fig. 13 Gheaba nr. 505. Casa Ion Baci. 2006

Fig. 14 Gheaba. 2006. Construcție nouă pe locul Casei Elena Cârstocea, nr. 654

Fig. 15 Gheaba nr. 660. Casa Ion Savu. 2006

Fig. 16 Gheaba, str. Gării nr. 416. Casa cu prăvălie Nicolae Matei. 2006

Fig. 17 Gheaba, str. Tabla Buții nr. 477. Casa Eugenia Prunuță. 2006

Fig. 18 Gheaba nr. 126. Propunere nouă

demolată, fără aviz al DJCCPCN Prahova. Pe amplasamentul ei s-a ridicat în perioada 2005-2006 o construcție nouă, care a preluat numărul de imobil al monumentului din LMI. (Fig. 14)

Casa Ion Savu (sf. sec. XIX – înc. sec. XX), nr. 660, cod PH-II-m-B-16499, se află în stare de conservare mediocră spre rea. Lipsa mijloacelor de întreținere va grăbi procesul ei de degradare. (Fig. 15)

Casa cu prăvălie Nicolae Matei (1916), str. Gării nr. 416, cod PH-II-m-B-16500, a fost modificată astfel încât spațiul semideschis al prispei a fost închis și adaptat pentru funcțiunea de spațiu comercial. (Fig. 16)

Casa Eugenia Prunuță (sf. sec. XIX – înc. sec. XX), str. Tabla Buții nr. 477, se afla în stare mediocră de conservare. Proiectul de extindere întocmit în anul 2003 și avizat de DJCCPCN Prahova, nu a fost respectat. În prezent, casa monument este cuprinsă în interiorul unei construcții noi, această intervenție inedită reducând șansele de supraviețuire a monumentului istoric. (Fig. 17)

În satul Gheaba am identificat însă clădiri cu o arhitectură deosebită, potențiale monumente istorice, după cum este casa de la nr. 126. (Fig. 18)

Concluzii

În prezent, în Comuna Măneciu situația monumentele istorice înscrise în LMI 2004 se prezintă astfel:

- 2 ansambluri mănăstirești, grupa A, din care:

Monumente în pericol de a le fi afectată valoarea arhitecturală: Ansamblul Mănăstirea Cheia și

- 12 monumente de arhitectură, grupa B, din care:

- monumente aflate în stare foarte bună de conservare: 2
- monumente aflate în stare mediocră/rea de conservare, fără perspective de consolidare-restaurare imediate: 3
- monumente care au suferit intervenții neavizate, care au afectat valoarea arhitecturală într-o mică măsură, intervenții reversibile: 3
- monumente care au suferit intervenții majore, neavizate: 1
- monumente din care se mai păstrează doar anumite părți – fundații, beciuri: 2
- monumente demolate, fără aviz: 1

Zona de protecție a monumentelor este respectată, în conformitate cu Legea 422/2001 cu modificările și completările ulterioare (Legea 259/2006).

În ceea ce privește posibilitatea introducerii de noi obiective în LMI, în Memoriul General din PUG Comuna Măneciu avizat cu avizul nr. 91/U/2002 au fost propuse 6 zone de rezervație de arhitectură, distribuite astfel: 3 zone în satul Măneciu Pământeni, 2 zone în satul Gheaba și zona de rezervație a ansamblului Mănăstirii Suzana. (Fig. 19)

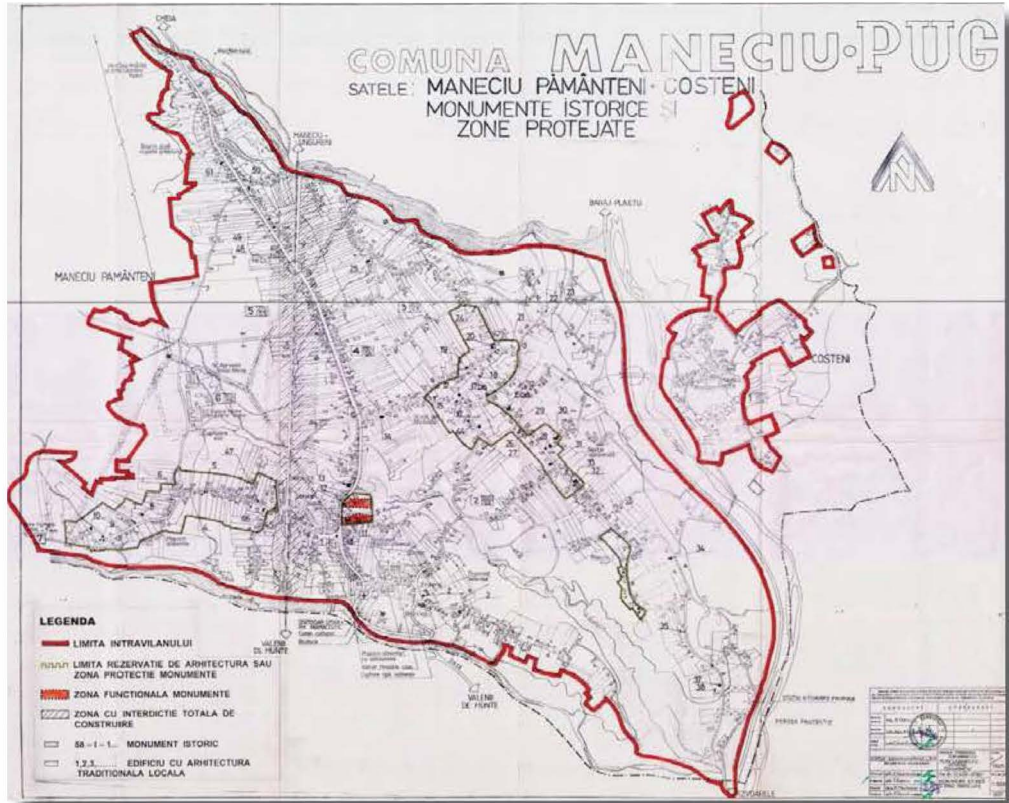

Fig. 19 PUG comuna Măneciu Ungureni

Abstract

Verifying the List of Historic Monuments in Măneciu commune, Prahova County, 2006-2007

The historical monuments of architecture from Măneciu village, Prahova county, were closely monitored in 2004 and in the following period after the List of Historical Monuments appeared.

Therefore a worsen in the inventory of the historical monuments was observed, in principal due to the intervention upon the monuments without taken into consideration the actual laws, but also because of the lack of necessary funds for the maintainace of such buildings